

АКТ

лісопатологічного обстеження окремих насаджень Радомишльського надлісництва філії "Столичний лісовий офіс" державного спеціалізованого господарського підприємства "Ліси України" на предмет призначення заходів з поліпшення санітарного стану лісів

13.03.2025

м.Радомишль

На звернення філії "Столичний лісовий офіс" державного спеціалізованого господарського підприємства "Ліси України" (далі – філії "Столичний лісовий офіс" ДП "Ліси України"), лист № 4867/40.1.9-2025 від 07.03.2025 року, згідно з п.п.3-6 Санітарних правил в лісах України, затверджених постановою Кабінету Міністрів України № 555 від 27 липня 1995 р., комісією в складі: головного спеціаліста відділу охорони та захисту лісів Центрального міжрегіонального управління лісового та мисливського господарства Олександра ГАРБАРА, представника Радомишльської ОТГ Володимира ТЕТЕРСЬКОГО, представника Малинської ОТГ Олександра СИТАЙЛА, представника Потіївської ОТГ Марини ПЛЕЧКО провідного інженера-лісопатолога Державного спеціалізованого лісозахисного підприємства «Київлісозахист» (далі - ДСЛП «Київлісозахист») Віталія РИЖУКА, інженера-лісопатолога I категорії ДСЛП «Київлісозахист» Юрія ТИМЧЕНКА, інженера-лісопатолога II категорії ДСЛП «Київлісозахист» Валерія ГУТНІКОВА, інженера охорони та захисту лісу I категорії відділу охорони і захисту лісів філії "Столичний лісовий офіс" ДП "Ліси України" Сергія ПРИХОДЬКА, лісничих Малинського, Українківського Іршанського, Чоповицького, Радомишльського, Кримоцького, Потіївського, Білківського лісництв Павла ХАРЧЕНКА Василя МАЄВСЬКОГО Володимира БИЧАЄВА, Олексія НЕСТЕРЕНКА, Дмитра КРИЖОВЦЯ, Ігора ЧЕПЦОВА, Олександра ЯКИМЕНКА Сергія ОНОФРІЙЧУКА, в.о. лісничого Любовицького лісництва Андрія ДМИТРЕНКА, проведено лісопатологічне обстеження окремих лісових насаджень Радомишльського надлісництва філії "Столичний лісовий офіс" ДП "Ліси України", що потребують призначення заходів з поліпшення санітарного стану лісів у 2025 році.

Обстеження проводилось наземним рекогносцирувальним методом із використанням методики обстеження осередків стовбурових шкідників, оцінюванням стану деревостану та популяційних показників стовбурових комах («Методичні рекомендації щодо обстеження осередків стовбурових шкідників лісу», під керівництвом доктора с.г. наук, с.н.с. В.Л. Мешкової, схвалених Вченою Радою УкрНДІЛГА, протокол №7 від 31.03.2010р.). Критерії шкодочинності стовбурових комах розраховувались відповідно до «Методичних рекомендацій щодо обстеження осередків стовбурових шкідників лісу».

Коротка таксаційна характеристика лісових насаджень, що обстежувались, наводиться нижче за матеріалами базового лісовпорядкування 2019 року.

Потіївське лісництво

Квартал 9 виділ 15, площа 2.3 га, склад - 10СЗ+ДЗ+БП, вік - 60 років, повнота - 0.7, бонітет - 1А, середня висота - 26 м, середній діаметр - 28 см, запас деревини - 450 м3/га, категорія лісів - експлуатаційні ліси, тип лісу - ВЗДС.

Квартал 11 виділ 21, площа 0.3 га, склад - 10СЗК, вік - 81 рік, повнота - 0.5, бонітет - 1, середня висота - 27 м, середній діаметр - 30 см, запас деревини - 320 м3/га, категорія лісів - експлуатаційні ліси, тип лісу - ВЗДС.

Квартал 50 виділ 6, площа 10.0 га, склад - 10СЗК+ДЗ, вік - 69 років, повнота - 0.5, бонітет - 1, середня висота - 24 м, середній діаметр - 26 см, запас деревини - 280 м3/га, категорія лісів - експлуатаційні ліси, тип лісу - В2ДС.

Українківське лісництво

Квартал 35 виділ 5, площа 1.3 га, склад - 10СЗ+ДЗ, вік - 96 років, повнота - 0.50, бонітет - 1, середня висота - 29 м, середній діаметр - 36 см, запас деревини - 340 м3/га, категорія лісів - експлуатаційні ліси, тип лісу - В2ДС.

Квартал 81 виділ 7, площа 0.5 га, склад - 10СЗ, вік - 81 рік, повнота - 0.25, бонітет - 2, середня висота - 22 м, середній діаметр - 30 см, запас деревини - 110 м3/га, категорія лісів - експлуатаційні ліси, тип лісу - А2С.

Квартал 84 виділ 18, площа 4.8 га, склад - 10СЗ, вік - 81 рік, повнота - 0.45, бонітет - 1, середня висота - 25 м, середній діаметр - 30 см, запас деревини - 320 м3/га, категорія лісів - експлуатаційні ліси, тип лісу - В2ДС.

Квартал 95 виділ 9, площа 11.7 га, склад - 8СЗ(71)2СЗ(91)+БП, вік - 71 рік, повнота - 0.80, бонітет - 1, середня висота - 24 м, середній діаметр - 30 см, запас деревини - 440 м3/га, категорія лісів - експлуатаційні ліси, тип лісу - ВЗДС.

Квартал 98 виділ 2, площа 2.9 га, склад - 10СЗ+БП, вік - 66 років, повнота - 0.80, бонітет - 1, середня висота - 21 м, середній діаметр - 24 см, запас деревини - 360 м3/га, категорія лісів - експлуатаційні ліси, тип лісу - В2ДС.

Білківське лісництво

Квартал 87 виділ 24, площа 6.3 га, склад - 10СЗК, вік - 58 років, повнота - 0.65, бонітет - 1А, середня висота - 23 м, середній діаметр - 24 см, запас деревини - 310 м3/га, категорія лісів - експлуатаційні ліси, тип лісу - В2ДС.

Квартал 100 виділ 6, площа 14.6 га, склад - 10СЗК+БП, вік - 51 рік, повнота - 0.80, бонітет - 1, середня висота - 19 м, середній діаметр - 18 см, запас деревини - 310 м3/га, категорія лісів - експлуатаційні ліси, тип лісу - В2ДС.

Радомишльське лісництво

Квартал 30 виділ 17, площа 0.8 га, склад - 10СЗ+БП, вік - 86 років, повнота - 0.70, бонітет - 1А, середня висота - 30 м, середній діаметр - 36 см, запас деревини - 500 м3/га, категорія лісів - рекреаційно-оздоровчі ліси, тип лісу - В2ДС.

Квартал 52 виділ 1, площа 1.8 га, склад - 8СЗ2БП+ДЗ, вік - 76 років, повнота - 0.50, бонітет - 1А, середня висота - 27 м, середній діаметр - 32 см, запас деревини - 270 м3/га, категорія лісів - експлуатаційні ліси, тип лісу - ВЗДС.

У Радомишльському лісництві у кв. 52 вид. 1 спостерігаються наслідки пошкодження дерев поривами потужного вітру, що призвело до зламів стовбурів на різній висоті, вивалювання дерев з корінням, а також наявні окремі дерева з ознаками підризу коріння і критичним нахилом стовбурів дерев, що характеризується як вітровал та бурелом.

Під час обстеження насаджень сосни звичайної (*Pinus sylvestris* L.) встановлено, що ослаблення та відмирання дерев сосни звичайної зумовлене, як правило, заселенням великим та малим сосновими лубоїдами (*Tomicus piniperda* L., *Tomicus minor* H.). При обстеженні вище вказаних насаджень сосни звичайної (*Pinus sylvestris* L.) виявлено в місцях відшарування кори ходи стовбурових шкідників та на поверхні деревини їхні відбитки на внутрішній поверхні кори. Наявні також ознаки заселення, характерні для стенографа (*Ips sexdentatus* Börner). Додатковим підтвердженням цьому є личинки під корою, та бурове борошно в окоренках. Про наявність великого та малого соснових лубоїдів свідчать пагони на ґрунті під проєкціями крон після минулого додаткового живлення імаго і їхні вхідні та вихідні льотні отвори на стовбурах дерев. Зоною заселення стовбурових шкідників є товста, перехідна або тонка кора залежно від особливостей біології кожного виду. Рівень фізіологічної шкодочинності перелічених вище шкідників вище середнього.

На старих сухостійних деревах сосни виявлено ходи і льотні отвори смугастого деревинника (*Trypodendron lineatum* Ol.), який є технічним шкідником, фізіологічна шкодочинність якого незначна, а технічна шкодочинність – висока.

Крім того в насадженнях Потіївського лісництва у кварталі 11 виділ 21, кварталі 50 виділ 6 та у кварталі 87 виділ 24 Білківського лісництва має місце розвиток патогенну кореневої губки (*Heterobasidion annosum*) середнього ступеню, вплив якого постійно знижував захисні функції опору цього деревостану і одночасно слугував більш активному заселенню ослаблених сосен вторинними шкідниками.

За наслідками виконаного обстеження, з метою поліпшення санітарно стану насаджень Радомишльського надлісництва філії "Столичний лісовий офіс" ДП "Ліси України", покращення лісопатологічної ситуації та попередження поширення шкідників та хвороб, та з огляду на те, що проведення вибіркової санітарної рубки призвело б до зменшення повноти нижче значень, встановлених п. 27 чинних Санітарних правил в лісах України, комісія призначає суцільні санітарні рубки на перелічених нижче ділянках лісу загальною площею **4,8 га**, а саме:

Потіївське лісництво

У кв. 9 вид. 15 ділянка (2) на площі 0,9 га у східній частині виділу, запас, що вирубується - 336 м³/га. Причина – пошкодження стовбуровими шкідниками: великим і малим сосновим лубоїдами, стенографом.

У кв. 11 вид. 21 на всій площі виділу 0,3 га, запас, що вирубується - 167 м³/га. Причина – пошкодження стовбуровими шкідниками: великим і малим сосновим лубоїдами, стенографом.

У кв. 50 вид. 6 ділянка (5) на площі 0,4 га у східній частині виділу, запас, що вирубується - 126 м³/га. Причина – пошкодження стовбуровими шкідниками: великим і малим сосновим лубоїдами, стенографом.

Українківське лісництво

У кв. 35 вид. 3 ділянка (2) на площі 0,5 га у східній частині виділу, запас, що вирубується - 168 м³/га. Причина – пошкодження стовбуровими шкідниками: великим і малим сосновим лубоїдами, стенографом.

У кв. 81 вид. 7 на всій площі виділу 0,5 га, запас, що вирубується - м3/га. Причина – пошкодження стовбуровими шкідниками: великим і малим сосновим лубоїдами, стенографом.

У кв. 84 вид. 18 ділянка (2) на площі 0,3 га у південній частині виділу, запас, що вирубується - м3/га. Причина – пошкодження стовбуровими шкідниками: великим і малим сосновим лубоїдами, стенографом.

У кв. 91 вид. 6 ділянка (4) на площі 0,9 га у східній частині виділу, запас, що вирубується - м3/га. Причина – пошкодження стовбуровими шкідниками: великим і малим сосновим лубоїдами, стенографом.

У кв. 95 вид. 9 ділянка (1) на площі 0,3 га у східній частині виділу, запас, що вирубується - м3/га. Причина – пошкодження стовбуровими шкідниками: великим і малим сосновим лубоїдами, стенографом.

У кв. 95 вид. 9 ділянка (2) на площі 0,2 га у східній частині виділу, запас, що вирубується - м3/га. Причина – пошкодження стовбуровими шкідниками: великим і малим сосновим лубоїдами, стенографом.

У кв. 95 вид. 9 ділянка (3) на площі 0,2 га у східній частині виділу, запас, що вирубується - м3/га. Причина – пошкодження стовбуровими шкідниками: великим і малим сосновим лубоїдами, стенографом.

У кв. 98 вид. 2 ділянка (1) на площі 0,3 га у східній частині виділу, запас, що вирубується - 238 м3/га. Причина – ураження кореневою губкою.

Білківське лісництво

У кв. 87 вид. 24 ділянка (1) на площі 0,6 га у південній частині виділу, запас, що вирубується - 210 м3/га. Причина – пошкодження стовбуровими шкідниками: великим і малим сосновим лубоїдами, стенографом.

Радомишльське лісництво

У кв. 30 вид. 17 ділянка (1) на площі 0,4 га у східній частині виділу, запас, що вирубується - 54 м3/га. Причина – пошкодження стовбуровими шкідниками: великим і малим сосновим лубоїдами.

У кв. 52 вид. 1 ділянка (2) на площі 0,7 га у східній частині виділу, запас, що вирубується - 290 м3/га. Причина – пошкодження внаслідок дії стихійного лиха – потужного вітру, що призвів до вітровалу та бурелому.

На час обстеження вказані негативні чинники призвели до утворення значної кількості сильно ослаблених, відмираючих дерев, свіжого сухостою та сухостою минулих років. Життєздатні дерева I-III категорії стану (без ознак ослаблення, ослаблені та дуже ослаблені) на даних ділянках становлять повноту нижчу критичного показника п.27 діючих Санітарних правил в лісах України.

Комісією визначено необхідність проведення ССР на площі 4,8 га у вище перелічених лісових ділянках з дотриманням санітарних вимог до проведення рубок згідно Санітарних правил в лісах України та іншого природоохоронного та лісового законодавства в 2025 році.

Також комісії були запропоновані ділянки лісу квартал 9 виділ 15 ділянка (1) площа 0,9 га Потіївського лісництва та в кварталі 100 виділ 63 ділянка (1) площа 0,9 га в Білківському лісництві, окомірно встановлено, що площа пошкодження

шкідниками лісу більша тої, яка була відведена в суцільну санітарну рубку. Тому такі ділянки потребують перевідводу в межах площ всихання та проведення окремого додаткового обстеження на предмет призначення суцільної санітарної рубки з застосуванням **процедури оцінки впливу на довкілля**, в зв'язку з перевищенням площі, що потребує проведення ССР понад 1 га.

Відвід дерев в зазначену рубку проведено працівниками філії "Столичний лісовий офіс" державного спеціалізованого господарського підприємства "Ліси України" згідно з п.п. 6, 15, 17 чинних Санітарних правил в лісах України. Підставою відбору дерев у рубку є належність дерев до сухостійних, всихаючих або дуже ослаблених внаслідок пошкодження шкідниками та хворобами лісу.

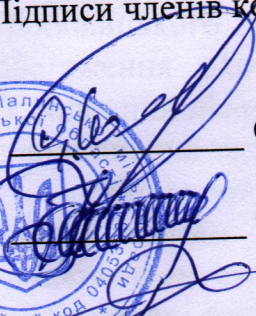
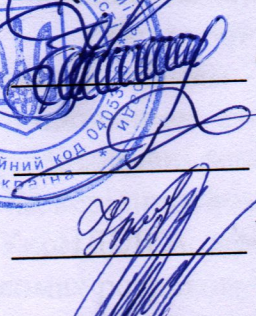
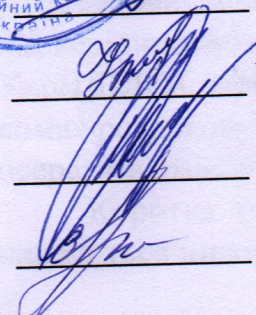
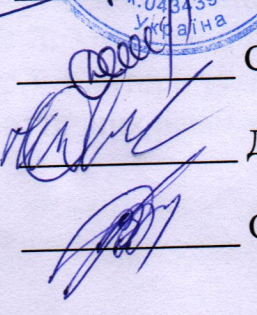
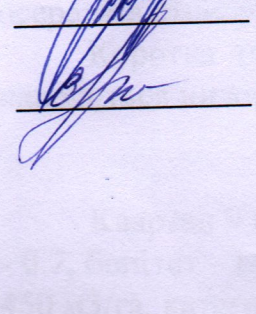
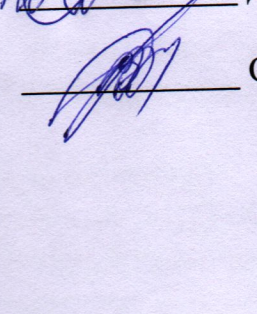
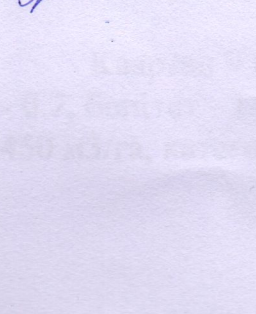
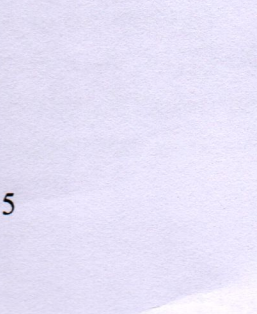
Залишаються цінні в біоценотичному значенні старі, дуплясті дерева, життєздатні дерева головних лісотворних та інших цінних порід, про що робиться відмітка в лісوروبному квитку.

На зрубках, що утворюються після виконання призначених ССР провести лісовідновні роботи шляхом створення лісових культур на площі **4,8 га**. Створення лісових культур здійснити з урахуванням чинних схем змішування, способів обробітку ґрунту та інших технологічних особливостей відповідно до лісорослинних умов.

Загальна обстежена площа ділянок **6,6 га**.

Примітка: відбір дерев, геодезична зйомка, матеріально-грошова оцінка лісосік, визначення фактичних середніх розрядів висот та діаметрів проводились силами лісової охорони філії "Столичного лісового офісу" державного спеціалізованого господарського підприємства "Ліси України".

Підписи членів комісії:

	Олександр ГАРБАР		Володимир ТЕТЕРСЬКИЙ
	Олександр СИТАЙЛО		Марина ПЛЕЧКО
	Віталій РИЖУК		Юрій ТИМЧЕНКО
	Валерія ГУТНІКОВ		Сергій ПРИХОДЬКО
	Василь МАЄВСЬКИЙ		Дмитро КРИЖОВЕЦЬ
	Сергій ОНОФРІЙЧУК		Олександр ЯКИМЕНКО